

La disjuntiva del diable o l'intent de liquidar l'Esquerra Independentista

Gerard Horta fa una dura crítica a la institucionalització de la CUP nacional i a les renúncies que s'han anat fent comptant cada vegada menys amb el gruix de la militància de base en favor d'algunes «veus importants» de l'organització | «Escriu això per la impotència, la tristesa i fins la ràbia que em provoca constatar com en cinc anys la CUP parlamentària ha desaprofitat una oportunitat històrica per difondre, impulsar i aprofundir entre la classe treballadora una cultura alternativa»

L'hemicicle del Parlament de Catalunya, buit

Ahir, 1 de febrer, Endavant-OSAN difongué la valoració del suport de la CUP-Crida Constituent als pressupostos de Junts pel Sí -atenció a l'últim paràgraf-. No enganyaré ningú si aclareixo que subscriu l'anàlisi que se'n fa. El text que ve a continuació potser serveix per complementar-lo a partir de l'experiència pròpia, per reflexionar sobre el procés que ha conduït la CUP nacional a ser on és i per aportar més elements al debat sobre la necessitat de reformular el paper de la CUP i l'Esquerra Independentista dins la societat catalana.

0. Del xantatge com a mode de relació política

Paradoxalment, és Gola Profunda -un company defensor ansiós que s'aproessin els pressupostos- qui em conta el que l'excel·lent pensador de filosofia Jordi Sales advertia fa anys a classe sobre el que anomenava «la disjuntiva del diable». Qualsevol exemple, com més absurd millor, serveix per il·lustrar aquest dispositiu infernal. Imagina algú que se't palplanta al davant i et clava, imperativament i solemne: «Arrenca't el braç dret o arrenca't el braç esquerre, però

arrenca't un braç o desfermaré l'Apocalipsi.» Si t'hi trobes, pensaràs que tu no entraries a debatre ni quin braç t'has d'arrençar ni si aturar el desencadenament de suposades potències ultraterrenals ha de comportar el sacrifici de ton braç, oi? Exemplifiquem-ho de nou: «Hola CUP, em dic CDC. Ara escolteu-me i obeïu-me: voteu els pressupostos autonòmics de misèria o no farem el referèndum.» La CUP respon «Ah, vaja, no fareu allò del *referèndum o referèndum?*», però l'aparell de CDC ni s'immuta, de manera que continua aplicant no retallades sinó polítiques econòmiques liberals, fent pràctiques repressives contra la militància de l'Esquerra Independentista, llibertària o autònoma i dels moviments populars, i articulant la gamma extensa de pràctiques inferioritzadores en termes de classe, de gènere, de lloc de naixement, d'ideologia política, d'etiquetatge cultural, d'adscripció socioreligiosa, d'edat i del que calgui per mantenir l'estat de les coses i els negocis vigents. La disjuntiva del diable consisteix que et condueixen a un parany precisament perquè tu acceptes que t'hi duguin.

Doncs bé, lamentablement fa molt de temps que les «veus importants» -gloriosa aportació conceptual de Quim Arrufat (remet a una categoria superior, quasi excepcional, d'éssers dotats d'una capacitat sobrehumana per dirigir com cal el ramat)- de la CUP acceptaren que ens situessin, a tothom, entre l'espasa i la paret. Si t'hi deixes ficar podria significar que el vol del teu pensament és més aviat fràgil, que per ventura n'hauries d'aprendre una mica o que potser ets un molt inconscient bé que profitós còmplice de CDC, dels Comuns o d'ombres pitjors, o alguna altra cosa que no albiro a comprendre. Totes les «veus importants» de la CUP -massa d'elles, professionalitzades- que s'han deixat arrossegar cap al dilema impossible -l'atzucac obscè- de l'aprovació dels pressupostos i cap a la pèrdua de temps i legislatures en còmodes terminis ni plegaran ni realitzaran un acte de contricció -apartat-se i romandre en silenci per sempre més-. Contra la disjuntiva del diable, Sales en donava la recepta per fugir-ne: la corroboració robusta, és a dir, mantenir-te ferm. Tanmateix, amb l'aprovació dels pressupostos autonòmics de misèria -les engrunes de l'espoliació a què l'estat espanyol sotmet aquesta banda dels Països Catalans-, els caps pensants prorrompen en aplaudiments sorollosos davant l'advertiment perspicaç -ui sí, que valents!- que si al setembre no hi ha referèndum escriurem una carta al director en què ens queixarem que, ai senyor, l'home del sac ens han enganyat. (Quin terrabastall, dissoldre el Parlament, quina por que fariem al processisme!!!) I l'endemà o l'altre ens assabentarem mitjançant la premsa de quina és l'estratègia d'una organització que a nivell nacional porta des del 2012 reduint l'acció política a l'acció parlamentària -el parlament com a centre de l'univers-. Pel que sembla, formar part de la programació político-mediàtica sense alimentar l'alienació col·lectiva resulta massa difícil per al conjunt de persones que el nou llenguatge empresarial dels dirigents classifica com a «experts» o categories paral·leles. Vergonyosa peça al teler. Mentrestant es continua filtrant impunement a la premsa el que la militància de base desconeix. De *Polònia* a *El matí de Catalunya Ràdio*, aplanant el camí.

1. De la pobra, trista, bruta, dissortada transició al no-res

Els majors de 50 anys ensinistrats en naufragis de llarga durada perquè ens neguem a acceptar el món en què vivim com una cosa «normal» tenim clavades a l'espada de l'ànima frustracions que resulten difícils de comprendre per a qui no ha tastat la transició des del 1977. És tan punyent la martingala ideològica amb què els poders econòmics han embolcallat l'estupidització col·lectiva i l'explotació i la pobresa, és tan punyent la traïció a la classe treballadora catalana comesa pels polítics i sindicalistes professionals del «capitalisme d'esquerres» -els mandarins de les direccions del PSUC, ICV, EUIA, PSC, ERC, CCOO, UGT, i més recentment de Barcelona en Comú i la USTEC (qüestió a part mereixen suposats «anarcosindicalistes» que es gronxen al sindicalisme professional des del principi dels noranta)-, són tantes les operacions que ens han fet empassar a clatellades, és tan ròneg el silenciament de les injustícies, les repressions, els crims, les tortures, les humiliacions... Hi ha una densitat d'experiències dures, de vegades complexes de transmetre, que col·loca -més enllà de discursos teatralitzats i de teoritzacions polítiques per a audiències benestants- el munt dels rebotats crònics en el camp dels qui amaguen una capacitat intuïtiva extremament sensible respecte al circ que se'ns representa quotidianament. És un circ sense pallassos, però nombrós en domadors. Si generem mirades sistemàticament crítiques no és pas per savis, sinó per tenir-ne el cul pelat d'assistir a la desfilada d'importàncies personals -ignoràncies,

pulsions de poder, tancaments mentals i apilotaments àcids de prepotència- cristal·litzada en bombolles institucionals.

Concebiem que l'amor és un fenomen que s'ha de socialitzar (en paraules d'en Ramon Huix, de Prats de Lluçanès), i enteníem que el nom polític que això pren és revolució i llibertat -independència, sí-. Ho concebiem enmig de les barricades a Barcelona, del 1978 al 1982, i ho concebem ara, quan d'una organització dirigida per socialdemòcrates se'n diu «anticapitalista» i quan dels llops embolcallats amb les pells d'ovelles triturades se'n diu «aliats». Els de la colla dels petits salvatges escampats per aquest país de sonats som culpables d'haver manifestat el que pensem fora de tabús, esglésies i «assenyades» crides a l'autocensura. La redempció sol raure a empassar-te el que la societat et retorna a còpia de mastegots i a sobreviure'n a través de marginacions i invisibilitzacions, amb el que ho acompanya a escala material. Al pla col·lectiu, la despolitització i la desmobilització de la classe treballadora catalana s'han reflectit amb contundència en l'evolució de la CUP nacional des del 2012. Un cop amuntegats i superposats -tot sobreposant-se l'un a l'altre- els dos projectes polítics antagònics que hi conviuen, hi ha formigues i reines formigues. I el que des de les altures es demana a les formigues és que no emprenyin, que deixin fer els «experts». Per fortuna, les dimensions municipalistes de la CUP són una altra cosa.

El grup de la CUP-CC en un ple del Parlament Foto: Parlament de Catalunya

2. Del poder institucional contra la potència popular

Per bé i per mal porto temps analitzant en solitari i col·lectivament les vicissituds del present, les contingències quotidianes i els viaranyis militants davant del marc de relacions establert i de les «veus importants». Escric això per la impotència, la tristesa i fins la ràbia que em provoca constatar com en cinc anys la CUP parlamentària ha desaprofitat una oportunitat històrica per difondre, impulsar i aprofundir entre la classe treballadora una cultura alternativa, allò que la purrialla político-sindical de la transició ens ha manllevat: consciència de classe, organització assembleària als llocs

de treball i als barris, i vinculació d'aquest plantar-te als carrers amb l'alliberament social ple enfront dels estats espanyol i francès a fi de possibilitar la ruptura amb el règim del 1978, de guanyar d'entrada la independència de la Catalunya estricta, d'intentar transformar relacions de poder i relacions socials, i de demostrar que és possible practicar el que es predica.

La primera legislatura al Parlament ens féu ser reconeguts, ens mostrà qui obeïa l'assemblea -ella- i qui tant se li'n fotia, i ens demostrà que entre el cavall de Troia i una abraçada amb l'amic del Foment del Treball i alhora responsable de la Divisió d'Informació i de la Brigada Mòbil no hi ha, al capdavall, diferències rellevants. Cinc anys després, les simpàtiques formiguetes són disciplinades amb freqüència. L'assemblea nacional com a òrgan sobirà ha estat torpedinada -qui se'n recorda del 22 de maig de 2016 a Esparreguera?-, el grup de poder autoinstituit de parlamentaris s'ha autoatorgat un poder executiu al·lucinant (ja no és l'assemblea qui ordena i traça el rumb, sinó les «veus importants» les qui sotmeten a votació els plans de futur, de present, de passat i d'estalvis) i la bombolla creixent de companys alliberats professionals dansa cants harmònics en llengües estranyes a la mitja part de l'entrevista de torn. Ho afirmo respectuosament, car sabem com la majoria s'hi deixen literalment la salut. Tot plegat, amb un secretariat -si més no, la militància encara disposa del privilegi de poder-lo votar- reduït a un home fort, l'ànima no gens oculta del veritable «poder popular», el líder anhelat, algú que encarna el suport a convertir el referèndum en procés consultiu o a negar que amb un 48.5% dels vots que exclou emigrants catalans escampats pel món, catalans nouvinguts fa anys, d'altres majors de 16 o votants independentistes de CSQP es pugui proclamar la independència. Jo sentiria un cert pudor si defensés la viabilitat de fer la revolució en terres exòtiques i alhora blasmés l'ocasió de dur a terme el referèndum perquè l'estat espanyol no és Blancaneu i, com que no permetrà que es faci, no s'ha de forçar la cosa. Com que del vot telepàtic al vot telemàtic hi va un pam, per què escarrassar-nos a pensar assembleàriament, si ja tenim cervells metasònics? Entendràs que no hagi esborrat de la memòria, encara, l'insult en públic a la militància de base del 9 de gener del 2016, com si fóssim ferralla rovellada que ha d'expiar haver fet fora un ésser col·locat el 1985 al servei de la xarxa administrativa del regionalisme burgès sota la direcció de Jordi Pujol i la Caixa. I pondero prou bé que vam fer-lo fora, cosa inaudita des del 1980!

Junts pel Sí guanyà (27-9-2015) amb una divisa: assolir la independència. I d'allà en derivà el referèndum que molta gent de l'Esquerra Independentista defensem fa anys, però enlloc se supeditava la independència de Catalunya i l'Aran, i el referèndum, a aprovar uns pressupostos o a continuar esclafant l'educació, la sanitat i els serveis socials. Aquí s'ha quadrat la Coordinadora Obrera Sindical (COS) (16-1-2017), el col·lectiu Espai Fàbrica (26-1-2017) i en silenci, l'amplíssim bloc dels sense-res-més-a-perdre que un xic més d'esperança i anys de treball. Tot el que calia dir ja es digué, perquè el que ha succeït amb l'aprovació dels pressupostos fa anys que succeeix: vegeu, si no, anàlisis -que inclouen honestes autocrítiques- com les d'Endavant-OSAN (8-2-2016) o les de l'Aleix Cardona, el Carles Riera i un mateix (7-2-2016). N'hi ha que pleguen, a d'altres els passa el desig de venir i d'altres són atrets perquè s'és al Parlament i se surt a la tele sense pronunciar els mots «vaga» ni «lluita de classes». Som on som: Barcelona i el Baix Llobregat convertides en territori *navaho* davant de ses senyories, davant de la societat i davant de nosaltres mateixos. En diuen possibilisme, en realitat es tracta de terrorisme d'estat i d'una seqüència inacabable d'alienacions. D'aquí a tres anys veurem on és cadascú, si les ambicions giratòries han funcionat com calia preveure i si el mirallet s'ha esquerdat de tan preguntar-li qui és l'expert més enrotllat que ho fa tan i tan rebé sota els maleïts focus.

3. De l'interclassisme dins la pàtria dels prestidigitadors

Perpetuar-te al poder i rebentar la CUP des de dintre com a instrument major del Front Patriòtic té mèrit. Mil cops he lloat el coratge de militants de l'MDT que es jugaren literalment la vida enfrontant-se a la transició, i mil cops m'he esverat pel servilisme ideològic de la seva direcció quant al processisme estàtic, nom actual del postregionalisme burgès. Si quedés bé amb els amics de n'Artur i de l'acomodatiu Junqueras el futur tan sols pot resplendir-te. Hi ha actituds, fets i conductes que la pàtria ha de retribuir amb generositat, no en dubtem: el problema rau a alimentar el conservadorisme nostrat. Si la jugada arribés a quallar, a l'hora de plantejar sortir de l'OTAN i

la UE, i de rebutjar un exèrcit propi, ens acusaran d'antipatriotes. I el que vindrà no serà tendresa democràtica.

El poder és una addicció, i això ho pateixen massa companys. Fa temps, incaut, vaig gosar suggerir a una «veu important» que plegués de fer entrevistes cada dia, perquè invocar reiterativament els conceptes «independència, socialisme, feminisme, ecologisme, Països Catalans» ni transforma la realitat ni capgira els processos ideològics dominants, sobretot si les miserables condicions de vida de dos milions de persones a Catalunya són les mateixes abans, durant i després de l'entrevista, abans, durant i després de la legislatura, o fa 40 anys i ara. No som idealistes en el pitjor sentit de la paraula, som revolucionaris, pensava jo erròniament. Expressió rígida, silenci neguitós i el meu oferiment de parlar-ne esvaït com les onades contra el rocam. En aquest context, una part de respectables militants enclòs a l'espectre del Front Patriòtic ignora què és un sindicat o què implica militar més enllà d'assistir a una assemblea per donar suport a Mas o a Puigdemont.

Manifestació de la campanya Independència per canviar-ho tot a Barcelona l'octubre de 2013 Foto: XarxaPenedès.cat

4. De les onades contra el rocam

L'operació de demolició de l'Esquerra Independentista a través de l'abducció ideològica i instrumental de la CUP parlamentària ens deixa un SEPC capaç d'abstenir-se en la votació sobre uns pressupostos que fa anys que aniquilen els estudiants de classe treballadora -de bressol a universitats-; un Arran que avança amb força malgrat trompades i rodolons sobrevinguts de l'exterior; un Endavant que malgrat això no para de créixer, sense complicitats mediàtiques ni polítiques ni econòmiques amb la burgesia; i una COS que guanya bagatges, espais i militància de bandes distintes just per la seva política sindical honesta i combativa -horitzontal, assembleària, contundentment antiprofessionalitzadora-, i que porta anys fent-ho sense el suport d'una CUP

nacional la qual aparta la mirada davant del conflictiu món real de l'àmbit sociolaboral. Un exemple minúscul: durant quatre anys la sectorial del grup d'educació nacional de la CUP ha estat, està, controlat per sindicalistes professionals grocs i afins, que sols han servit la seva pròpia estratègia sindical. En el cas de la COS UB, amb la pila de lluites que hem dut a terme, un sol cop vam rebre un suport públic en un comunicat per una vaga, i fou pel secretariat nacional. El dia de la proppassada vaga del 18 de gener, aquest grup d'educació difonia per xarxes socials un text de... la reina abella Rosa Canyadell (convidada a proposta meva al segon acte públic del nucli de la CUP Nou Barris al setembre del 2011, un any abans que la USTEC rebentés les vagues assembleàries d'educació). Del paper de suport de la COS a la vaga, res; de la campanya de COS Educació contra Escola Nova 21 i contra el Decret de plantilles, res; de totes les campanyes i accions sindicals anteriors, res. Quatre anys d'escandalosa manipulació sindical groga sense que ningú no s'immuti. I encara hi ha qui se sorprèn que la COS dels Països Catalans n'estigui respectuosament farta, d'aquesta paròdia esquifida.

...i 5. Del combat imprescindible de l'EI per la llibertat i la justícia social

Destruir la CUP és un pas per afeblir i acabar amb l'EI. En són del tot conscients, els professionals? Els puc retreure que fan el que fan creient que és l'única manera de fer bé les coses? L'assemblea agonitza, el desconsol es multiplica, la desmoralització s'aboca al finestral brut del present i la pràctica d'un programa polític revolucionari es dessagna sota el pas de les estacions i els anys. El 2001 escrivia a *De la mística a les barricades* -seguint l'anònim llenguadocià del 1234 abraçat pel poeta Enric Casasses- que ens dirigim «a folls, no a sords»: l'amor és més profund que la vida. Mentre vivim, la vida és el mitjà al nostre abast perquè copsem que, si podem donar i treure vida, estimar i odiar, és perquè som filles i fills d'un codi del qual utilitzem i forgem la mesura que en podem conèixer o imaginar, malgrat que sigui graponerament. No entendre el sentit de les coses no significa que aquestes no en tinguin. Amb tot, d'això ens n'adonem només quan la intencionalitat ens esclata a la consciència, no abans.

Estem vivint una situació històrica excepcional: hem recollit els fruits de les lluites inacabables dels homes i les dones que davant de la tempesta no van ajupir-se, de tothom que ens precedí i que del fil roig de la història -al país dels ingovernables, també fil negre de la Rosa de Foc- en féu nucli d'existència, d'educació, de model del món i per al món, d'emancipació, d'amistat, amor i solidaritat. I això és així perquè a escala planetària ens enfrontem a un capitalisme global decidit a exterminar-nos, acceleradament. En aquest context, sols podem conquerir la independència. Per això n'hi ha tants d'entossudits a alentir-la, a ficar bastons a les rodes, a negar-la, a paraitzar-se enfront dels estats veïns i a fer-nos confondre la pàtria amb els seus interessos de classe -les seves propietats-.

Els equilibris són fràgils. Sols ens queda treballar densament perquè es realitzi el referèndum d'autodeterminació per la independència -que guanyarem- i perquè la majoria social popular prengui consciència que la llibertat i la justícia social s'abracen des del principi dels temps. De la reorganització de l'Esquerra Independentista enfront del parlamentarisme burgès en depèn la possibilitat d'esdevenir el pol inalienable que centri una bona part dels sectors i moviments populars de la nostra societat, precaritzats o predisposats a obrir els ulls i a actuar en conseqüència: organitzar-se col·lectivament, afirmar que el poder polític rau als carrers i els llocs de treball i enlloc més, encoratjar i vèncer en lluites sectorials i a empreses, administracions i territoris concrets, proposar alternatives a tot tipus d'ordenacions i funcionaments d'instàncies públiques i privades, fer comprendre les raons i els efectes de repartir riquesa i treball, reapropriar-se del sentit dels mots i de les coses, impulsar la redistribució de recursos públics, infondre il·lusió col·lectiva, apujar l'esperit de combat i la consciència política de la classe treballadora en termes desbaratadors per al model de relacions socials que ens esmicola cossos i ànimes, escampar racionalitzacions alliberadores sobre tota mena de fenòmens socials i esdevenir per fi el que som, el que mai no hem deixat ni deixarem de ser: una potència popular que s'organitza i que lluita.